

ЦЕНТЪР ЗА РАБОТА С ДЕЦА -ТВОРЧЕСКИ ДОМ НА ПЛЕВЕНСКИТЕ ДЕЦА

Годината е 1953. Датата е 6 септември. Градът е Плевен. Сградата е една от най-красивите и досега в града ни. С далновидно решение на Градския съвет сградата на доскорошното Земеделско училище е предоставена за разкриване на Пионерски дом. Негов пръв ръководител става Юрка Алексиева. И сякаш градът ни е чакал с нетърпение да отвори врати такъв дом, та само за няколко години броят на неговите извънучилищни форми от 28 с 819 участници се удвоява - през учебната 1964/1965 те са вече 43 с 1600 участници.

Въпреки трудностите на прехода плевенските общински ръководства съумяват да съхранят и подкрепят институцията, дала през годините шанс на хиляди деца да открият и развият своя талант. Всяко дете, решило да опита при нас и да остане, е безценен дар за нацията. Направило избора си да стане част от нашите художествени колективи, школи или клубове, то вече е получило гаранция за дългосрочен и правилен житейски избор – да си добър човек, преминал през чистилицето на изкуството. Това е като ваксина срещу вирусите на улицата. Изкуството има доказана способност да изгражда противозащита и полезна за обществото ценностна система. Водещото в центрове като нашия е свободата на избора. Можеш да се откажеш от него или да го промениш и никой няма да те накаже за това – морално, физически или финансово. Нашите деца все повече осъзнават и отстояват правото си на избор и това в никакъв случай не е „слободия”, а заявка за проява на гражданска позиция.

Новото столетие посрещнахме с много деца, нови мечти и надежди, че домът и занаят ще остане все този притегателен център и за бъдещите поколения. Защото той е специално място, в което сигурно има някаква магия, заложена тук още от десетките хора преди нас, голяма част от които вече ги няма, но оставили между стените на тази аристократична сграда своята любов към децата и изкуството. Някои от тях не преминали през висши академии, но талантливи и умеещи да предадат своя дарен от природата талант, други – доказали се като творци и педагози, можещи и знаещи как да замесят тестото, за да се получи най-качествен продукт.

Днес работещите в Центъра педагози са малко на брой – само 9, а желанието ни дейността му да е разнообразна – голямо. Удовлетворение ни носи фактът, че сценичните изяви на нашите художествени колективи са неоспорима част от културния живот на Плевен. Традиционни, много желани и търсени от децата и техните родители, станаха Летните ваканционни дни и сме радостни, че цяло лято вратите на Центъра са отворени за тях.

Гордея се с моите колеги педагози, административен и помощен персонал и като директор се чувствам длъжен, че не успявам да им осигуря най-подходящите условия за работа. Толкова ми се иска този център да е Дворец на децата. Всеки град може да има Дворец и децата най-много заслужават той да е техен.

65-годишната история е повече от пъстра и е повод за гордост, че от нашите художествени колективи са излезли вече пораснали момичета и момчета, чиито имена са познати и търсени тук, в България, и зад граница. Сред тях са проф.Греди Асса, проф.Любен Досев, Дора Делийска, Василена Серафимова, Стела Ненова, Боян Тодоров, Цветан Спасов, Милен Иванов, Ралица Атанасова, Даринка Цекова, Веселка Пачкалова ...

Но не трябва да забравяме и директорите на Пионерския дом и в следствие на неговия приемник Център за работа с деца, хората които са успели да създадат, развият и запазят през годините този Център за млади таланти, а именно Юрданка Алексиева, Дилка Тошкова, Димитър Бояджиев, Кръстьо Крачунов, Христинка Мечкова, Веска Московска, Цонка Петкова, Росица Ангелова, Йорданка Крумова, Геннадий Гешев.....

И Н Ф О Р М А Ц И Я

за дейността на Център за работа с децата-Плевен

Като съставна част от системата на образованието, ЦРД-Плевен е общинско обслужващо звено, което осъществява държавната политика за организация на свободното време на подрастващите. Цели и приоритети в неговата работа са:

- Осмисляне на свободното време, стимулиране и развитие на познавателните интереси и творческите способности на децата и учениците.
- Създаване на условия за подготовка и изява на талантливите и даровитите деца и ученици в областта на изкуството.
- Изграждане у децата на навици за здравословен начин на живот, формиране на гражданска култура и уважение към човешката личност, приобщаване към националните и общочовешките ценности.
- Подпомагане на професионалния избор и реализация на учениците.

Чрез своята дейност ЦРД не дублира работата на училището. Като негова алтернатива, той има компенсаторна функция – дава на подрастващите онова, което училището не може да им даде. Това е и своеобразна взаимна обвързаност, тъй като крайната цел е обща – развитие и подготовка на ученика за жизнена реализация в условията на демокрация и пазарна икономика.

В ЦРД работят специалисти с педагогическа правоспособност, което е особено важно за работата с децата. Това отличава дейността му от работата на читалищата и му дава предимство. Особено значение в условията на икономическа криза има социалният аспект в дейността на Центъра – достъпност за всички деца, в т.ч. и за социално слабите, интегриране на децата със СОП, което е израз и на политиката на държавата и общината спрямо децата и в определена степен подпомага превенцията на детската престъпност.

Повече от 800 деца на възраст от 5 до 19 години от плевенската община посещават клубовете, школите и самодейните колективи на Центъра, които имат трайно присъствие в цялостния културен живот на общината. Изявите им в по-голямата си част са свързани с прояви от общинския културен афиш, отбелязване на годишнини и чествания, училищни празници.

С текста, който следва ще представя настоящите ни форми:

ДЕТСКА ХОРОВА ФОРМАЦИЯ “ ЗВЪНИКА ”

Създаден през 1984 година, плевенския детски хор се превърна в емблема за съвременно детско певческо изкуство.

Началото се поставя с около 15 деца, но интересът към новата формация расте и хор „ЗВЪНИКА“ посрещна новото столетие със 150 момичета и момчета от целия град на възраст от 4 до 18 години

Още с избора на името „ЗВЪНИКА“ е направена заявка за различност в целия творчески процес и това беше последвано от много успешно развитие през годините и до днес.

За изминалия период в „ ЗВЪНИКА “ са оставили трайна следа и не малко години от детството си повече от 500 деца, голяма част от които се разделят с любимия хор когато станат абитуриенти.

Пред прага на 35-тата си годишнина в творческата биография на „ ЗВЪНИКА „ са вписани над 1500 концерта, значителна част от които – самостоятелни.

В интернационалната програма на „ЗВЪНИКА“ са изпълнявани повече от 100 заглавия, предимно на песни от български автори, а също много творби от чужди композитори, които винаги се изпълняват на български език.

Много и все престижни са наградите на „ЗВЪНИКА“ от Национални и Международни конкурси и фестивали. Сред най-скъпите отличия са четирите най-големи награди от първия Национален конкурс „ РОДОЛЮБИЕ “ в гр. Панагюрище /2005г./, когато и на диригента Ваня Делийска е присъдена наградата за най- изявен

музикален ръководител. „ЗВЪНИКА“ е носител и на няколко GRAND PRIX награди от Национални и международни конкурси.

„ЗВЪНИКА“- име на цвете, име на билка, име на стотици плевенски деца, дарили с радост и наслада многолюдна публика в Плевен, в страната и чужбина. Това са децата, които 32 пъти прекосяваха границите на много европейски държави, за да представят красотата на детското хорово изкуство.

Това са нашите плевенски момичета и момчета предизвиквали възторжени аплодисменти в препълнени зали в Германия, Русия, Белгия, Уелс, Франция, Гърция, Югославия, Румъния, Македония и др.

Децата от плевенския детски хор гордо и с радост развяват българското знаме сред знамената на много други народи. Това са нашите малки големи посланици на българското хорово изкуство.

За изминалите години пред детски хор „ЗВЪНИКА“ като корепетитори са заставали **Донка Райчева, Мария Клатева, Ивайло Атанасов, Сълзица Стойчева, Христина Личева и Магдалена Начева.**

Създател и настоящ художествен ръководител е Ваня Делийска- носител на високи персонални отличия, заслужил гражданин на Плевен.

ДЕТСКО-ЮНОШЕСКИ ФОЛКЛОРЕН АНСАМБЪЛ /ДЮФА/ „НАШЕНЧЕТА“

С ръководители Николина Спасова- народен хор, Йордан Спасов- народен оркестър, Огнян Летов, Жечко Ангелов и Венцислав Петров- танцов състав. Създаден е през далечната 1959 г. талантливият и самобитен плевенски хореограф Иван Иванов – Манги, създава детски танцов състав и успява да го направи един от най-добрите състави в България. Неговата любов и всеотдайност в работата му с децата роди прекрасни танци, някои от които още са в репертоара на ансамбъла, на когото той даде името „Нашенчета“. Ярката следа на хореографа Иван Иванов беше продължена от настоящия ръководител на танцовия състав - Огнян Летов. В танцовия състав участват повече от 90 деца от различни възрастови групи. Представителния концертен състав е осъществил няколко кратни турнета във Франция, Италия, Португалия, Мароко, Гърция, Турция, Сърбия и Словакия.

Не след дълго, под ръководството на ентузиазирания учител по музика Константин Шопов през 1961 г. се сформират народния хор и оркестър. Трудно е да се каже колко са децата, преминали през школата на ансамбъла, но със сигурност са хиляди. За много от тях участието им във формацията предначертава професионалния им път. По настояване на Константин Шопов в СМУ "П. Пипков" се разкрива фолклорна паралелка с изучаване на народни инструменти и народно пеене, за да имат възможност най-талантливите деца да продължат своята професионална подготовка след VII клас. Ансамбълът е лауреат на всички републикански фестивали на художествената самодейност и носител на златни медали, а на последния – VII-ми – на званието „Представителен“. Съставът участва в IX Световен фестивал на младежта и студентите в София през 1968 г., а оркестърът е носител на златен медал и Специалната награда „Орфей“.

През 1995 г. оркестър „Нашенчета“ успешно участват в прегледа „Нова българска музика“ – София. През същата година оркестърът се класира на I-во място и му е присъдена Кристалната купа от конкурса „Надпяване-надсвирване“-Варна.

Основното, което привлича децата в ансамбъла, е любовта към фолклора. Интересен и разнообразен е живота на участниците – концерти, творчески лагери, участия в национални и международни конкурси и фестивали, на които достойно защитават името на Плевен и България, печелейки престижни отличия. За голяма част от децата в народния хор и оркестър музиката става професия. Най-талантливите завършват висше музикално образование и работят като преподаватели в средните и висшите училища по изкуствата, като участници в професионалните ансамбли и като ръководители на фолклорни състави. Целият състав на оркестъра и част от хора на Северняшки ансамбъл „Иван Вълв“ са изградени от възпитаници на Пионерския дом, по-късно Център за работа с деца. И днес като ръководители в Центъра работят също възпитаници на ансамбъла – Йордан Спасов – диригент на народния оркестър, Огнян

Летов – хореограф на танцовия ансамбъл, Красимир Кондов – лектор по кавал и гайда и Веселин Вълчанов – лектор по тамбура.

Школата по народни инструменти, работеща с деца от 6-годишна възраст от много години, както и т.н. „изнесена“ школа в детските градини, създадена от тази учебна година, са своеобразен инкубатор, който ще продължи да попълва състава на ансамбъла.

О Т Л И Ч И Я /ДЮФА/ „НАШЕНЧЕТА”

Лауреат и носител на два златни медала за детски и за юношески състав от VI-ти републикански фестивал на художествената самодейност – 1984 год.

Лауреат и носител на два златни медала като оркестър и като ансамбъл от VII-ми републикански фестивал на художествената самодейност – 1988 год.

Голямата награда – кристална купа от Национален конкурс – Варна – 1995 год.

Диплом за участие в „Нова българска музика” – 1995 год. - зала „България” – самостоятелен концерт

Записи в студиото на БНР на седем инструментални пиеси – 1995 год.

Златни медала за оркестър и солисти на фолклорните празници в Новачене – 1996 год.

Първа награда от II национален конкурс – Варна – 1996 год.

Специалната награда на Кмета на Варна за народен оркестър от X-ти нац. конкурс – Варна и Първа награда като ансамбъл- Варна – 2004 год.

Първа награда за оркестър и солисти от XI-ти нац. конкурс – Варна – 2005 год.

Първа награда „Златна гъдулка” за Даринка Цекова – солист на оркестъра и наградата „Най-добър преподавател” за Й. Спасов” от участието в Нац. събор-надсвирване на гъдуларите в гр. Гълъбово – 1998 год.

Дипломи за участие в международни фестивали във Франция, Италия, Турция, Гърция, Румъния, Сърбия.

Дипломи от участия в пет издания на Международния фестивал „Старите ноти на млади струни – Братислава

Първа награда за оркестър, първа награда за дует и две първи награди за солисти от нац. конкурс „Фолклорни приумици” – гр. Червен бряг – 2009 год.

Три първи награди за малкия хор, камерния състав и големия хор от Петия детско-юношески конкурс „Фолклорни приумици”, раздел „Вокални групи”-Червен бряг, 2010 г.;

Персонално отличие – втора награда и грамота от IV-я национален конкурс за работещи в сферата на извънкласните и извънучилищни дейности, проведен в София през м. март 2011 г. в рамките на - Международна фестивална програма на детското творчество „Приятели на България” – II награда в раздел „Извънучилищни дейности”;

Дипломи за отлично представяне в международни фолклорни фестивали в градовете Корабия и Търгу Жиу – Румъния – 2013г. и 2014 г.;

Първа награда от Националния фолклорен конкурс за млади певци и инструменталисти – Русе, 2015 г.

През 2017г. е удостоена със сертификат за забележителни педагогически и художествено – творчески постижения от български национален младежки фолклорен съюз.

Първи места и участие в Гала концерта на международния детски фестивал „ Млади таланти“ – София, 2017 и 2018 г.

Голяма част от учениците на г-н Спасов, както и на г-жа Спасова, успешно кандидатстват и учат в НУИ „П. Пипков”, като не прекъсват участието си и в колективите на Центъра, а по-късно продължават образованието си в музикалните академии в Пловдив и София. По-голямата част от инструменталистите, както и някои певици на Северняшкия ансамбъл са възпитаници на школите , народния хор, народния оркестър и танцовия състав.

ШКОЛА ЗА ЖИВОПИС И ГРАФИКА

През 1964 г. към Окръжен пионерски дом-Плевен е създадена школа за изобразително изкуство с два раздела – живопис и графика. Нейни ръководители през изминалите години са били: Христо Бояджиев, Кънчо Кънчев, Росен Петков, Владимир Козарски, Николай Младенов, Блага Кадиева, Красимир Вътков, Греди Асса.

От 1981 г. ръководител на школата за живопис и графика е Христо Атанасов. През изминалите 32 учебни години школата участва с колекции от рисунки в много конкурси и изложби в България и чужбина, носител е на колективни награди, благодарствени писма и поздравителни адреси. Учениците и учителят са удостоявани с персонални отличия – 17 медала, над 400 дипломи и грамоти, 170 награди. Рисунки на деца от школата са притежание на големи световни центрове за детско художествено творчество в Индия, Чехословакия, Япония, Германия, Испания, Унгария, Македония, Южна Африка, Финландия, Норвегия, Франция, Президентство и Народно събрание, фондации и други обществени организации, частни лица. До 2013 г. са осъществени 21 самостоятелни изложби, а курс на обучение са преминали 2245 ученика. Мнозина от учениците продължават образованието си в художествени училища, академии и университети. Някои от тях са със съществен принос за развитие на културните процеси в България и света.

Школи по керамика , грънчарство и натурно рисуване

Школата по керамика към Център за работа с децата – Плевен с ръководител Вяра Савова съществува от 1987 година. През 1990 година към нея са създадени школа по грънчарство и школа по натурно рисуване. Годишно на обучение в школите преминават над 70 деца от 5 до 19 годишна възраст. До сега над 1000 деца са озарявали със своите детски и по- професионални творби , както кабинетите по грънчарство, керамика и натурно рисуване, така и залите на Художествена Галерия „Илия Бешков” Плевен, и изложбени зали в страната и чужбина. Част от тези деца продължават своето образование в средни художествени училища и висши учебни заведения. Сред тях има завършили : учители, художници / керамисти, дизайнери, иконописци, скулптори, модисти, плакатисти, бижутери и др./,архитекти, зъботехници и др. професии изискващи творчество, креативност, упоритост, довеждане до край на започнатото.

Основният материал за работа е глина, като се използват различни техники и технологии, които дават богати възможности за творческа реализация на детските идеи. Любими теми на малките художници са: човешки и животински фигури и глави, стилизирани цветя, птици и животни, пана - пластични и рисувани, декоративни съдове, изработени и на грънчарско колело. За оцветяване се използват глазури, ангоби, постни керамични оцветители и бои, стъкло. В школата по грънчарство децата се запознават с българските традиции в този занаят, усвояват умения за работа с грънчарско колело, изработват съдове.В школата по натурно рисуване се изучава етюдно рисуване, реалистичното предаване на обем и перспектива на различни тела и фигури, затворени в организирани композиции, използвайки графични, живописни и пластични средства.

До декември 2017 година на възпитаници на школите по керамика и натурно рисуване са присъдени 16 отличия и 8 медала от международни конкурси за детско творчество и 604 награди и 292 грамоти за отлично представяне от национални, областни и общински конкурси за детско творчество, организирани от МОН, НДД, ОДК и фондации, като само за последната учебна година на 22 участници от школите са присъдени до сега общо 46 отличия.

20 години деца от Дом „ Детелина ” творяха със своите какички и батковци от школата по керамика изработваха керамични фигури, пана, съдове и животни, рисуват, апликират и връзват мартеници.

Школата е организатор на различни общоградски конкурси и изложби, работи по различни социални и благотворителни акции и проекти.

Школата по керамика е организатор на 15 издания на Благотворителен конкурс за мартеници и пет Благотворителни акции за мартеници и на 8 издания на Семейен глинен конкурс.

Школата по керамика участва в проект „Извайваме нов свят” – Фондация „АМАЛА-Р”-Плевен със съдействието на Демократичната комисия при посолството на САЩ в България -2006 год. и в Национална Кампания „Аз помагам на света да бъде по-добър” 2007год. под патронажа на зам. министър-председателя и министър на образованието и науката- Даниел Вълчев.

Над 30 деца от школите присъстват в книгите „Успелите деца на България за 2008”, „Успелите деца на България за 2009”, „Успелите деца на България за 2010”. „Успелите деца на България за 2011”, „Успелите деца на България за 2012”, „Успелите деца на България за 2013”.

В концертна програма посветена на деня на Земята – 22 април, 20 деца от школите по керамика и натурно рисуване показаха свои модели изработени от отпадъчни материали в ревю „Еко-мода Пролет-Лято 2010”

През годините школата по керамика е приемала гости от Полша, Румъния, Франция, Италия - млади хора желаещи да се запознаят с магията на работата с глина.

Школата по керамика е носител на награда” ОсКайл 2005”

През месец август 2001 г. в град Кайзерслаутерн – Германия и през месец септември 2003 г. в град Ростов на Дон – Русия, младите таланти представиха своите постижения в рамките на дните на Плевенската култура в градовете – побратими на Плевен, а през лятото на 2004 г. в град Термоли – Италия.

Вяра Савова, като малка учи в ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”

с. Крушовица окр. Плевен, след това е ученичка в ССХУПИ гр.Троян и 1982 год. завършва със специалност художник- приложник по керамика. Магистърска степен по специалност : учител по изобразителни изкуства и скулптура придобива във ВТУ”Св.Св.Кирил и Методий” гр. Велико Търново.

От 1987 г. е ръководител на школите по керамика, грънчарство и натурно рисуване, досега има 7 самостоятелни изложби в Плевен , Оряхово , Бяла Слатина и Крушовица участие в 23 национални и над 50 общи и групови изложби в градовете Плевен, София, Велико Търново и Кайзерслаутерн – Германия.

През 2018 г. в Центъра за работа с деца бяха открити нови дейности за децата на нашия град, като: клуб Мажоретки, Фанфарен оркестър, клуб Шахмат и клуб по Информатика.

Летните ваканционни дни, които Центърът организира повече от 20 години, привлича много деца, довеждани от своите родители, баби и дядовци, доволни от възможността да им осигурят разнообразни занимания, различни от тези, които им предлага улицата, при това напълно безплатно. От няколко години за това разнообразие допринасят и колегите от УСШ-Плевен, с които съвместяваме усилията си, специалисти от РЗЦ, от КАТ, плевенската скаутска организация, клуб по ориентиране и актьорско майсторство.